

## VITRALIILE SUFLETULUI

Bună ziua stimați prieteni, stimați invitați, stimați iubitori ai cărții și al frumosului!

Îată că în preajma lui Moș Nicolae, Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui, în această săptămână binecuvântată, sărbătorește Zilele Bibliotecii și am zis că ce poate fi mai frumos ca în acest ajun de Moș Nicolae să venim cu daruri frumoase pentru publicul vasluian. După tot cenușul și după tot griul care apasă inevitabil peste noi, am spus că o pată de culoare nu are cum să strice, ba dimpotrivă, poate reduce echilibrul de care avem atâta nevoie.

Probabil ați văzut programul nostru pentru întreaga săptămână. La 5 decembrie, de Zilele Bibliotecii, am invitat un prieten drag tocmai pentru a vă aduce acea pată de culoare despre care vorbeam. Nu este simplu să organizezi într-un spațiu care nu este configurat, nu este clădit, nu este adaptat pentru o expoziție, să faci totuși un eveniment și să încerci să pui în valoare creațiile unui artist aparte.

În urmă cu peste 70 de ani, undeva pe plaiurile acestui județ, se năștea Constantin Tofan, un om care din fragedă pruncie, înzestrat cu o memorie aparte, a fixat pe retină imagini, începând cu mărul satului natal, dar și cu frumusețea petalelor florilor de mac sau ale trandafirilor, cireșilor, prunilor, etc.

Constantin Tofan este un om de o gingășie aparte. Universitarul Constantin Tofan este de o seriozitate despre care se vorbește nu numai în Iașul universitar ci în întreaga Moldovă. Profesorul Constantin Tofan participă cu foarte multă deschidere la inspecțiile de grad pentru toți studenții, foștii studenți actualmente profesori care își dau gradele didactice. Dar, mai mult decât orice, Constantin Tofan, lucrează cu o rigoare și o aplecare de invidiat. Nu există zi lăsată de la Dumnezeu să nu îl regăsim pe Constantin Tofan în atelierul său, nu există zi lăsată de la Dumnezeu, ușa dacă condițiile climatice permit, ușa să îi fie închisă pentru cineva, nu există zi lăsată de la Dumnezeu, să nu împărtășească gândurile despre frumos și nobil cu cei care îndrăgesc arta.

De regulă, la expozițiile de acest gen, vin critici de artă care vorbesc în așa fel încât să înțeleagă doar alți critici de artă și într-o anumită măsură, autorul. De multe ori autorul își dă seama că ceea ce are pe pânză nu are nimic de-a face cu ce spun criticii de artă. Noi suntem aici în calitate de iubitori de frumos, suntem în calitate de oameni care admiră liniștea și echilibrul pe care le transmit aceste lucrări.

Trebuie să vă mulțumim domnule Tofan, pentru generozitate și trebuie să explicăm într-o anumită



măsură ceea ce el, cu gingășie reușește să facă de fiecare dată. Am avut bucuria să fiu alături de domnia sa la Palatul Culturii atunci când i s-a organizat o expoziție deosebită la împlinirea vârstei de 70 de ani, o expoziție în care am văzut și lucrări din mapa de tinerețe și am sesizat evoluția în timp a lucrărilor domniei sale, a talentului și a șlefuirii talentului cu care l-a înzestrat Dumnezeu. Am fost alături de domnia sa și la Bacău, la Glosele retrospective și de fiecare dată când s-au organizat expoziții la Vaslui. „Vitraliile sufletului”, o expoziție extraordinară de incitantă, are însă nevoie de o explicație, spre exemplu, dacă în biserica orodoxă, mozaicul dinspre interior, pictura sfinților din interiorul bisericii transmit spre exterior lumină, la biserica catolică, vitraliile sunt cele care permit pătrunderea fasciculului de lumină dinspre exterior spre interior. Numai că lumina aceasta ce ne încălzește zi de zi, o dată trecând prin vitralii, așa cum concepe Constantin Tofan vitraliile, favorizează cunoașterea secvențială a sufletului autorului. Nu este un credincios practicant, este un om normal, crescut în casă cu icoană, închinat de mic, până a învățat să se închine singur și are pe mai departe aceleași obiceiuri creștine. Însă, v-aș ruga să interpretați toate aceste tablouri ca niște mici ferestre pe care Constantin Tofan le lasă parțial deschise spre sufletul său. Acest om cândva cu barba roșie și cu ochii azurii, acest scandinav care și-a găsit pe plaiurile moldave un loc de exprimare artistică, chiar dacă el este aparent ca o stâncă din granit, este de o gingășie aparte. Gingășia încercați să o găsiți în toate aceste lucrări și să încercați, vă rog tare mult, să vedeți în „zugravul de subțire”, omul care vă dăruiește bucată, fărâme din sufletul său.

Să nu uităm faptul că profesorul Constantin Tofan datorită prestației pe care în mediul artistic ieșean, o foarte mare bucată de timp a păstorit destinele Uniunii Artiștilor Plastici. Ori, prin prestația pe care domnia sa o are, a reușit să aducă la aceeași masă creatorii ieșeni, să instaleze o stare de echilibru, un echilibru pe care îl găsim și într-o parte din lucrările sale. Pentru că lucrările transmit acel echilibru pe care îl regăsim și în viața lui Constantin Tofan. Îl putem analiza în diferite ipostaze: familist, profesor universitar, bunic și creator, cum vreți dumneavoastră. A gândit că este frumos, este nobil, ca la o anumită vârstă, cum ar trebui să înțeleagă toată lumea, să te dai deoparte și să lași destinele unei bresle în mâna altcuiva.

Prof. Voicu-Gelu Bichineț,

Director al Bibliotecii Județene „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui  
(Continuare în pag. 12)

Primim, pe adresa de email a redacției,  
materialele dumneavoastră pentru nr. 36(4)/2023  
al revistei Meridianul Cultural Românesc.  
Materialele pot fi trimise până la data de 15 decembrie, a.c.

### SPRIT = STOP: OCM

Chiar trebuie să vă atrag constant atenția că s-a realizat un monument complex numit SPIRIT STOP menit să înfățișeze evoluția Vasluiului în ultimii 53 de ani, că lasă viitorimii mărturie din această epocă.

Dacă... mereu cei care vin nu vor să rămână tâmpli, trebuie să ia cunoștință de aceste acte și fapte cultural-sociale. (Pe str. Frunzelor, 2, Vaslui).

**SPRIT-STOP !!!**

Dumitru V. MARIN

D.V. Marin este astăzi TEZAUURUL UMAN VIU al județului (prof. dr. Luminița COZMEI, Ziua Presei Vasluiene)

## VITRALIILE SUFLETULUI

(continute din pagina 6)



A făcut acest lucru în urmă cu câțiva ani buni și iată că în urmă cu două săptămâni, breasla a constat că e nevoie pe mai departe de echilibrul lui Constantin Tofan și a fost reales alături de Maria Bilașevschi, vicepreședinte, omul echilibrat, omul calculat, omul cumpătat, la această asociație a artiștilor plastici ieșeni.

V-aș ruga să încercați să vedeți solitudinea pe care o regăsim în câteva lucrări. Constantin Tofan, evadează din spațiul cotidian, să ai această posibilitate, evadarea din atelier nu o face de dragul fugii în sine, se retrage în acele peisaje care lui îi dau o stare de bine, între stufărișuri, papură și sălcii, alături de pești, alături de apă, apa, acel element liniștitor. Revine în atelier mai încărcat, cu mai multă forță, cu mai multă dorință de a da. Este o fire complexă, dacă o să vă uitați cel puțin la aceste lucrări, să știți că Tofan face și nuduri, face și pictură abstractă, ceea ce nu face Constantin Tofan? Este foarte, foarte atent. Ceea ce nu face Constantin Tofan? Nu urlă artistic din dorința de a ieși în



evidență. Prin lucrările sale, Constantin Tofan șoptește gândurile sale de bine, de frumos, de echilibru. Există artiști care din dorința de a ieși în evidență, de a fi în prim-plan, vin cu un răcnet deranjant. Constantin Tofan rămâne datorită perseverenței, datorită seriozității, datorită frumosului pe care îl transmite prin lucrările sale. Este de o gingașie aparte. Te-ai aștepta ca de la acest colos, să nu vezi o tușă foarte subțire, foarte fină, ci să vezi doar linii groase, linii care să inspire teamă, care să inspire distanță și respect. Nu! Știe pe lângă liniile acelea subțiri, să traseze și tușe care să fie mai proeminente. Dar le face cu la fel de multă delicatețe. A pictat și pictează în continuare nuduri, nudurile sunt lipsite de vulgaritate. Un nud al lui Constantin Tofan înseamnă doar schimbarea unei arcuiri la o formă firavă a femeii. Evită cu foarte

foarte multă atenție tot ceea ce duce spre vulgaritate, spre banal. De ce? Pentru că prețuiește femeia, pentru că prețuiește tot ce reprezintă femeile pentru noi. Constantin Tofan, acest Moș Nicolae din Iași, care vine la Vaslui cu daruri frumoase, care vine cu orizonturile mărginite și care lasă într-un mod foarte, foarte palid, pe cel care nu reușește să vadă ce este încifrat în aceste tablouri, lasă o linie a orizontului. Cine reușește să treacă de acea linie, poate interpreta lucrarea și poate vedea și ceea ce Constantin Tofan ține doar pentru avizați.

Vitraliile sufletului, aceste nișe gingașe pe care ni le lasă să pătrundem în vastitatea sufletului său, sunt nișe dăruite vasluienilor. Nu și-a uitat niciodată rădăcinile, nu și-a uitat niciodată locurile natale, și mai mult decât atât, își prețuiește prietenii. De regulă are o grămadă de prieteni peste tot în țară, însă la Vaslui, este, într-o anumită măsură, acasă. Nu vă ascund faptul că cel puțin o dată pe zi discut cu Constantin Tofan și discut pentru faptul că îmi face plăcere, pentru că împărtășim valori similare și pentru că știe să creeze armonie. Echilibrul pe care mi-l dă discuția cu Constantin Tofan, este un echilibru pe care îl regălesc citind o poezie frumoasă, este echilibrul pe care îl regălesc citind o carte bună sau privind un tablou cu semnătura lui Constantin Tofan.

Prietene Constantin Tofan, îți mulțumim pentru faptul că găsești timp pentru noi, pentru vasluieni, îți mulțumesc pentru delicatețea de a crea starea de bine și nu în ultimul rând, îți mulțumesc pentru faptul că îmi permiți să fim prieteni.

*Gânduri bune și la mulți ani!*

Prof. Voicu-Gelu Bichineț,

Director al Bibliotecii Județene „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui

### DESTINE... DIN TEZAUR

O selecție a primarilor  
cu meritele deosebite

Banca – Vânătoru,  
Băcești – Cărrăușu,  
Bogdănești, Bunești  
Coroiești, Dănești, Fălcu  
Lipovăț, Lunca Banului  
Pădureni, Solești, Tutova  
Vișoara, Vutcani

Sperăm că toți aceștia vor avea PROFILUL din  
media, în ziarul nostru

Dumitru V. MARIN

### ȘI DOCTORII s-au prostif...

Mai întâi întâmplarea: am fost nevoit să merg pentru o injecție la Spitalul nr. 2, din Vaslui, de 2 ori, și tot de atâtea ori am fost refuzat pentru că-mi trebuia trimitere de la medic (pentru o banală injecție !) ca și cum medicii de gardă n-ar fi doctori !!! De altfel atât pe nepoliticoasa doctoriță Lăluți.cât și pe Scânteianu, cred că le-am deranjat de la masă.

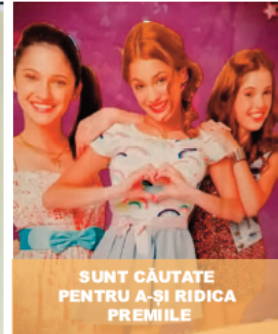
Din... șfichi: mesele alese, nu-s din mâncarea bolnavilor ? (voi reveni). Tot așa, dacă sunt de gardă chiar nu trebuie să iasă la rugămintea unui bolnav ușor care vrea doar o înțepătură... Și încă, dacă sunt medici de serviciu, chiar nu știu nimic despre administrarea unor medicamente, sau erau prea sătule și nu puteau judeca?! Aveau nevoie de adresă specială de la medical specialist...pe care nu-l cunoșteau?!, probabil și niște instrucțiuni de folosire !!!

S-au pripășit la Vaslui tot felul de medici (aici doctorițe, nu glumă!) care, nu știu cum își fac treaba, dar nerespctuoase și neglijente sunt... cu totul.

A revenit vremea navetiștilor care-și cumpără case la Iași (că bani, au acum) și vin în plimbare prin Vaslui, mai mult în inspecție, decât la treabă.

Întreb și eu: doamnelor, e așa de greu să fiți OAMENI ???

Dumitru V. Marin



SUNT CĂUTATE  
PENTRU A-ȘI RIDICA  
PREMIILE

### Pentru Consiliul județean:

#### ĂȚI ÎNCHIS PROIECTUL...PE EA, CÂND...?

Mi-a ajuns la ureche o vorbă rostită de un ziarist, cred, din spatele meu: adresată într-o șoaptă mai puternică: „ĂȚi închis proiectul...pe ea (Mocanu?), când...? (nn. O dați afară, o închideți, ori ce altă măsură luați).

Probabil a fost rostită special ca s-o aud eu, că ei nu au curaj. Îi fac un bine colegului de breaslă consemnând întrebarea, oarecum, publică?!

Cred și eu că cetățeanca Mocanu trebuie să se retragă.

...

Dumitru V. Marin

*D.V. Marin este astăzi TEZAURUL UMAN VIU al județului (prof. dr. Luminița COZMEI, Ziua Presei Vasluiene)*